

Situatiile de risc/risk analysis din domeniul de activitate al FRC

FRC trateaza riscurile din perspectiva unei institutii financiare specializate si conform cu starea de control intern managerial reglementata de OSGG 600 ca institutie publica.

Riscurile semnificative identificate din perspectiva analizei producerii si impactului lor in activitatea de contragarantare / garantare sunt:

- **Riscul de credit:**

riscul de credit reprezinta riscul asociat angajamentelor asumate prin contragaranțile emise, care, în momentul producerii lui, va genera obligația de plată a sumelor reprezentând valoarea angajamentelor de contragarantare în sold la momentul producerii acestora

- **Riscul de piata:**

reprezinta riscul înregistrării de pierderi ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar. Obiectivele FRC privind riscul de piata urmăresc incadrarea in limitele de prudentialitate privind activitatea de trezorerie asa cum este definita prin Strategia de Investire, asigurarea unui raport optim intre randament si risc si revizuirea anuala a contrapartidelor bancare confrom scoring-ului EBA

- **Riscul de lichiditate:**

este riscul înregistrării de pierderi ce rezultă din imposibilitatea de a onora în orice moment obligațiile de plată pe termen scurt. Principiul de bază al gestionării riscului de lichiditate constă în realizarea permanentă a unui raport optim între lichiditatea efectiva și lichiditatea necesară

- **Riscul operational:**

riscul înregistrării unor pierderi din cauza utilizării unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit atribuțiile în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe. Riscul operațional astfel definit include și riscul legal (juridic)

- **Riscul reputațional:**

este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii FRC, de catre contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

Plecând de la cele 5 categorii de risc detaliate mai sus, FRC calculează un Profil de Risc pe care îl definește ca fiind nivelul total al riscului asumat ca urmare a activității pe care o desfășoară.

Conform ultimei calculații de la finele anului 2024, Profilul de Risc General al FRC este unul „scazut-moderat”

Profilul de risc “scazut-moderat” a fost influențat în principal de soldul contragaranțiilor executate raportat la volumul total al contragaranțiilor acordate în contextul în care focusului în ultimii 4 ani a fost pe acordare de garantii în numele și în contul Statului în cadrul programelor guvernamentale pentru limitarea efectelor generate de pandemie și ulterior de criza din Ucraina.

Din perspectiva abordării standardului de control intern managerial nr.8, FRC analizează și raportează prin registrul riscurilor risurile asociate tuturor activităților FRC la nivel de probabilitate de producere și impact. Aceste risuri sunt asociate obiectivelor specifice ale FRC pe baza lor elaborându-se o matrice de risc și un profil de risc care definesc apetitul și toleranța la risc pe fiecare categorie de riscuri la nivelul FRC.

Documentația care detaliază risurile care pot afecta activitatea în atingerea obiectivelor principale și modul în care FRC gestionează aceste riscuri sunt:

- Procedura Privind Administrarea Riscurilor în Cadrul FRC S.A., Editia 2, revizia 0, 2024 Cod PS – 11
- Politica de Risc a Fondului Roman de Contragarantare S.A., Editia 3, revizia 0, 2024 Cod PS – 11 (anexată)
- Profilul de Risc și Nivelul de Toleranță la Risc Conform SCIM OSG 600 în Cadrul Fondului Roman de Contragarantare SA
- Metodologia de calcul a sistemului intern de rating pentru contrapartidele bancare pe baza ghidului Autorității Bancare Europene

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

APROBAT
CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE
Decizia

AVIZAT
DIRECTORATUL FRC
Decizia 188/09.12.24

POLITICA DE RISC A FONDULUI ROMAN DE CONTRAGARANTARE S.A.

Cod: PS -11

AVIZAT,
PREȘEDINTE COMISIA DE MONITORIZARE:
Andreia Magdalena Surcel

Verificat :
DJRS coordonator risc
Irina Constantin

Avizat,
DJRS Consilier Juridic
Feri Dragulescu

Director DJRS
Florian Vintilescu

Intocmit:
DJRS consilier financiar
Carmen Graur

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

C U P R I N S :

I Pagina de gardă	Pag. 1
II Pagina de cuprins	Pag. 2
III Formular evidență modificări	Pag. 3
IV Conținutul politicii	Pag. 4
1. INTRODUCERE	Pag. 4
2. SCOPUL, ARIA DE ACOPERIRE, DEFINIȚII	Pag. 4-9
3. PRICIPIILE POLITICILOR DE RISC	Pag. 10-12
4. CERINȚE LEGALE SI REGLEMENTĂRI INTERNE	Pag. 12-12
5. APETITUL/TOLERANȚA LA RISC/PROFILUL DE RISC LA NIVELUL FRC	Pag. 12-23
6. CADRUL GENERAL DE GUVERNANTĂ A RISCURILOR	Pag. 23-24
7. MANAGEMENTUL RISCURILOR SEMNIFICATIVE	Pag. 24-30
8. FORMULAR ANALIZA PROCEDURA	Pag.31

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem	Ediția 3 Revizia 0
	POLITICA DE RISC A F.R.C.	
	Cod : PS -11	

2024

Formular de evidență modificări

Conținutul modificării:

Nr. rev.	Ediție	Reviz. din	Data modificării	Modificări realizate	Semnătura conducătorului corporațional
1	1	0	Iul.2017	Editie initiala	
2	2	0	Sept. 2019	Modificare praguri si ponderi de agregare pentru apetitul la riscul de credit, riscul de lichiditate, riscul de piata, riscul operational, riscul reputational.	
3	3	1	Oct.2024	Actualizare structuri organizatorice conform ROF, metodologie de analiza profil de risc	

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

CONTINUT

I. Introducere

Fondul Român de Contragarantare operează într-un mediu ce se află în creștere rapidă și continuă dezvoltare și recunoaște expunerea la riscuri semnificative, precum și nevoia administrației eficiente a acestora. Gestionarea și controlul riscului reprezintă parte integrantă a politicii FRC de a furniza calitate activității pentru care a fost înființat, aceea de contragarantor al fondurilor de garantare și garantor în numele și contul statului. Îndeplinirea misiunii sale de susținere a strategiei economice a Guvernului în domeniul IMM și a creșterii competitivității economice depinde și de adoptarea unei politici de risc conforme cu profilul de risc asumat prin implementarea celor mai bune practici în domeniul managementului riscurilor.

Fondul Român de Contragarantare a elaborat prezentul document cu scopul de a aborda aspectele principale în ceea ce privește atitudinea să fundamentală față de risc și administrare a riscului, determinată de obiectivele propuse și misiunea să de a crea valoare adăugată în economie. Documentul, care este aprobat la nivelul Consiliul de Supraveghere stabilește baza pe care FRC își clădește cultură riscului, terminologia, politicile și procedurile și definește apetitul la risc și toleranță la risc și strategiile de administrare a riscurilor semnificative identificate de către FRC, administrând riscul în conformitate cu programul de activitate și obiectivele anuale ale FRC.

II. Scopul, aria de acoperire, definiții

Scopul politicii de risc este de a descrie atitudinea fundamentală a FRC față de risc așa cum este descrisă de principiile și obiectivele de risc, precum și profilul de risc actual și țintă al FRC, apetitul la risc, toleranța la risc, cadrul de guvernanță și organizare a riscului și capabilitățile cheie de gestionare a riscului.

Acest document va constitui baza pentru dezvoltarea politicilor de gestionare a riscului, procedurilor, normelor aferente fiecărui tip de risc (de exemplu risc de credit, risc operațional, risc de piață etc).

In cadrul activitatii de management al riscului, FRC doreste adecvarea/alinierea practicilor interne la reglementarile Basel III.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Definiții:

În scopul prezentei politici, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

Profilul de risc implică o evaluare a nivelurilor individuale de risc reale și potențiale, asociate fiecărei componente de risc (exprimate într-un mod cuantificabil), precum și contribuția lor la riscul global al FRC. Prin urmare, identificarea și evaluarea fiecărui risc reprezintă o componentă esențială în stabilirea profilului de risc al FRC.

Apetitul la risc reprezintă nivelul de risc pe care FRC este pregătit să îl accepte în contextul păstrării sub control a riscurilor în cadrul profilului de risc asumat pentru fiecare categorie de risc semnificativ în parte. Prin prisma tuturor riscurilor semnificative asumate în acest cadru, apetitul la risc este exprimat că și referință la un anumit procent din fondurile proprii.

Toleranța la risc reprezintă capacitatea FRC de a acceptă sau a absorbi risurile. În accepțiunea FRC păstrarea riscurilor în marja de toleranță stabilită constituie o siguranță în menținerea în nivelul de apetit de risc stabilit la nivel strategic. Toleranța la risc, instrument de ajustare a apetitului la risc, prin prisma unor nivele de apreciere, este exprimată sub formă evoluției unor indicatori de relevanță specifici fiecărei categorii de riscuri semnificative identificate și asumate de FRC.

Nivelele de toleranță sunt monitorizate permanent având la bază un sistem de analiză a parametrilor considerați ca « indicatori relevanți » asociați fiecărui risc semnificativ, încadrarea în grile de evaluare fiind raportată periodic. Evaluarea încadrării în strategia generală privind parametrii de toleranță permite luarea unor decizii rapide de ajustare a politicilor FRC în funcție de evoluțiile înregistrate.

La nivelul FRC sunt identificate și măsurate următoarele 5 categorii de riscuri: *riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul operațional și riscul reputațional.*

✓ **Riscul de credit** reprezintă riscul înregistrării de pierderi că urmare a neîndeplinirii obligațiilor asumate prin contractul de credit de către IMM-ul (contrapartidă) care a beneficiat de

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Editia 3 Revizia 0 2024
---	---	--

garanție din partea unui fond de garantare și de contragaranție din partea FRC. În cazul FRC, riscul de credit reprezintă riscul asociat angajamentelor asumate prin contragaranțile emise, care, în momentul producerii lui, va genera obligația de plată a sumelor reprezentând valoarea angajamentelor de contragaranțare în sold la momentul producerii acestora. Având în vedere specificul activității actuale desfășurate de FRC, factorii de risc de credit pot fi definiți individual sau la nivelul întregului portofoliu de contragaranții.

Riscuri asociate *riscului de credit*, derivate din desfășurarea activităților FRC, sunt:

a. **Riscul de concentrare a contragaranților**- reprezentând riscul de a înregistra un volum mai ridicat de plăți pentru angajamentele asumate din cauza concentrării expunerii pe anumite criterii: tipuri de produse, grup de debitori, sectoare economice, industrii, piețe, regiuni geografice, etc.

Rata de concentrare = Total NPL in cadrul unui sector de activitate, tipuri de produse, moneda, tip de finanțare (total plăți istoric + NPL curente), raportat la totalul angajamentelor acordate in cadrul unui sector de activitate, tipuri de produse, moneda, tip de finanțare;

NPL (non-performing loans) -reprezinta valoarea totala a contragaranților executate și pentru care FRC a efectuat plata catre fondurile de garantare, datorate incapacitatii de plată a beneficiarului final IMMul.

b. **Riscul juridic asociat riscului de credit** reprezentând riscul de a înregistra pierderi din activitatea de contragaranțare și garantare din cauza neaplicării sau aplicării defectuoase a unor reglementări legale, a neindeplinirii unor obligații procedurale sau din cauza unor hotărâri ale organelor judiciare defavorabile FRC, inclusiv cele cauzate de incertitudini ale prevederilor legale. Riscul juridic comportă mai multe forme sub care poate fi evaluat și apreciat. Deși, în esență, acest risc este, în primul rând, un risc operațional, el poate fi asimilat riscului de credit în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contrapartidei (fie un alt fond, fie un IMM) este însoțită sau are loc din cauza unor vicii de formă sau de fond ale contractului încheiat.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

c. **Riscul rezidual** reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a capitalului, ce rezultă din faptul că tehniciile recunoscute de măsurare și diminuare a riscului utilizate (de exemplu: colaterale, acorduri de compensare) se dovedesc mai puțin eficiente decât se așteaptă.

Riscurile generate de activitatea de contragarantare a creditelor în valută a debitorilor expuși la riscul valutar reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a capitalului ce rezultă din riscul de nerambursare a contrapartidei, ca rezultat al mișcării nefavorabile a cursului de schimb al valutei în care sunt denuminate ratele angajamentelor.

✓ **Riscul de piață** reprezintă riscul înregistrării de pierderi ca urmare a fluctuațiilor pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar. Obiectivele FRC privind riscul de piata urmaresc incadrarea în limitele de prudentialitate privind activitatea de trezorerie asa cum este definită prin Strategia de Investire, asigurarea unui raport optim între randament și risc și revizuirea anuală a contrapartidelor bancare conformat scoring-ului EBA.

Componentele riscului de piață sunt:

a. **riscul ratei dobânzii** – apare din fluctuațiile pe piață ale ratei dobânzii. Gestionarea riscului presupune supravegherea sistematică și adecvată a riscului ratei dobânzii pentru asigurarea realizării veniturilor prevăzute;

b. **riscul valutar** – apare din fluctuațiile pe piață ale cursului valutar și care rezultă din variațiile cursurilor valutare ale monedei naționale față de altă monedă, ca urmare a necorelărilor între valorile activelor și datorilor exprimate în monede diferite.

✓ **Riscul de lichiditate** este riscul înregistrării de pierderi ce rezultă din imposibilitatea de a onora în orice moment obligațiile de plată pe termen scurt. Prințipiu de bază al gestionării riscului de lichiditate constă în realizarea permanentă a unui raport optim între lichiditatea efectivă și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadentă, care să corespundă strategiei, politicii și procedurilor Fondului. În cadrul activității de administrare a acestui risc se va urmări încadrarea în limitele de lichiditate și solvabilitate, conform *Procedurii de trezorerie și Politicii de risc a FRC*.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Urmărirea unor indicatori precum inflația și ratele de dobândă reprezintă o activitate permanentă, mai ales sub aspectul influenței acestora asupra plasamentelor FRC.

Gestiunea riscului de lichiditate trebuie privită și în corelație cu alte riscuri majore, care pot influența situația lichidității: riscul de credit, riscul operațional, riscul reputațional, riscul de dobândă și valutar, etc.. În special, din acest punct de vedere, este esențială distincția între managementul lichidității pe termen scurt (day-to-day management) și managementul nevoilor de finanțare pe termen mediu și lung (a căror nerezolvare conduce în timp la apariția unor probleme de lichiditate pe termen scurt).

✓ **Riscul operațional** – riscul înregistrării unor pierderi din cauza utilizării unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit atribuțiile în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe. Riscul operațional astfel definit include și riscul legal (juridic).

Obiectivele politicii privind riscul operațional sunt:

- a. angajarea de personal bine pregătit profesional pentru specificul activității Fondului;
- b. instruirea continuă a personalului, pentru a face față cerințelor activității Fondului;
- c. efectuarea controlului tranzacțiilor, pentru a determina respectarea competenței de aprobare și autorizare a operațiunilor, cu încadrarea lor în limitele expunerilor la risc;
- d. identificarea și raportarea evenimentelor de risc operational cu posibil impact patrimonial (fraude interne/externe, practici de angajare și siguranța locului de munca, practici de afaceri, daune asupra activelor fizice, functionarea neadecvată a sistemelor și gestionarea inadecvată a procedurilor, etc.).
- e. încadrarea riscurilor operaționale în limitele maximale stabilite prin politica / profilul de risc aprobat;

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

f. dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului informatic care să răspundă managementului activ al riscurilor;

✓ **Riscul reputațional** este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii FRC, de către contrapartide, acționari, investitori sau autorități de supraveghere.

Tipuri de operațiuni generatoare de riscuri reputaționale:

- a. Furnizarea necorespunzătoare a informațiilor în legătură cu produsele și performanțele Fondului;
- b. Încălcarea secretului și a confidențialității asupra faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea desfășurată de Fond;
- c. Angajarea de personal care nu are o bună reputație profesională;
- d. Neaplicarea unitară, corectă și echitabilă a normelor și procedurilor interne ale Fondului în efectuarea operațiunilor specifice și îndeplinirea obligațiilor contractuale față de fondurile de garantare și/sau alți parteneri;
- e. Încălcarea angajamentelor asumate de FRC;
- f. Neasigurarea lichidităților pentru plata angajamentelor asumate;
- g. Asocierea instituției cu persoane sau instituții cu reputație îndoiealnică (ex: identificarea debitorilor cu cazuistica penală din activități economice,etc.);

III. Principiile politicilor de risc:

Principiul 1: Consiliul de Supraveghere aproba și revizuiește periodic politica de risc a FRC.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Principiul 2: Directoratul implementează politica de risc aprobată de către Consiliul de Supraveghere și de dezvoltă metode de identificare, măsurare, monitorizare și control ale riscurilor, în toate activitățile FRC, atât la nivel individual cât și la nivelul întregului portofoliu.

Principiul 3: FRC identifică și gestionează riscurile inerente aferente tuturor operațiunilor. FRC se asigură că riscurile legate de activități noi fac obiectul unor proceduri și controale adecvate înainte de implementare sau aplicare și că acestea sunt aprobate în prealabil de Consiliul de Supraveghere sau de Comitetul de Administrare a Riscurilor în domeniul respectiv.

Principiul 4: FRC operează după criterii solide și bine definite, care asigură o înțelegere completă a contrapartidei IMM, că și a scopului și structurii expunerii și sursei ei de rambursare.

Principiul 5: FRC elaborează un sistem de limite la nivelul contrapartidelor și grupurilor de contrapartide înrudite (bănci, sectoare de activitate, expunere/produs de contragarantare etc).

Principiul 6: Toate expunerile sunt monitorizate cu atenție și se iau măsuri adecvate pentru a controla sau reduce riscurile.

Principiul 7: Sistemele informaționale sunt folosite pentru a asista managementul în evaluarea și monitorizarea riscurilor, a structurii portofoliilor și a concentrarilor.

Principiul 8: Acordarea contragaranților/garantilor este administrată și monitorizată adecvat iar expunerile nu depășesc limitele prevăzute prin reglementările interne și prin mandatele acordate. Pentru a asigura raportarea la timp a excepțiilor de la politici, proceduri și limite către nivelul de conducere adecvat au fost implementate controale interne și alte măsuri.

Principiul 9: Conducătorii FRC asigură elaborarea, aprobarea, aplicarea și perfecționarea structurilor organizatorice, reglementărilor metodologice, procedurilor și criteriilor de evaluare, pentru a satisface cerințele generale și specifice de control managerial.

Principiul 10: FRC are ca scop optimizarea raportului risc/randum într-un mod controlat la standarde ridicate: FRC direcționează și controlează asumarea de riscuri către acele tipuri de activități care generează venituri în mod consecvent.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Editia 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Principiul 11: FRC deține o funcție de administrare a riscului independentă și cu resurse corespunzătoare, care este în mod clar separată de orice decizie și care trebuie asumată la fiecare nivel ierarhic.

Principiul 12: FRC promovează o cultură deschisă a riscului pentru a sprijini încrederea și siguranță.

Principiul 13: Conducerea și tot personalul își iau un angajament față de principiile politiciei de risc ale instituției și iau deciziile de zi cu zi în conformitate cu aceste prevederi.

Principiul 14: Gestionaarea risurilor în cadrul FRC sunt organizate în aşa fel încât să fie evitate conflictele de interes.

Principiul 15: Gestionaarea risurilor și procesul intern de evaluare a adevarării capitalului la riscuri se bazează în primul rând pe obiectivul continuității activității.

Principiul 16: În cazul unei situații de risc neclare sau îndoieri cu privire la metodologie, principiul prudenței prevalează.

IV. Cerințe legale și reglementări interne

În conformitate cu principiile guvernanței corporative și bunele practici, aşa cum sunt definite de Regulamentul BNR nr. 5 din 20.dec.2013, Regulamentul 575/2013, Acordul Basel III precum și de Ordinul nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, administrarea risurilor semnificative în cadrul FRC trebuie să asigure stabilirea cel puțin a:

- a. aplicării procedurilor interne în ceea ce privește limitele de expunere la riscuri și fluxurile de aprobare;
- b. utilizării unui sistem de stabilire a limitelor de expunere la risc și de monitorizare a acestora și a nivelurilor de competență de aprobare a expunerilor;

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

c. existenței unui cadru de raportare a măsurii expunerilor la riscuri precum și a altor aspecte legate de riscuri către nivelurile de conducere corespunzătoare;

d. realizării unui program de instruire a personalului;

e. necesității comunicării în mod operativ, în mod clar și concis, către toți salariații, a reglementărilor interne ale FRC (regulamente, norme, proceduri de sistem și proceduri operaționale etc).

FRC utilizează propriile resurse financiare pentru a-și asumă riscuri și pentru a-și desfășura activitatea, în conformitate cu misiunea declarată. Astfel există o legătură strânsă între resursele financiare, riscul și eficientă desfășurării activității.

V. Apetitul/ toleranța la risc/profilul de risc la nivelul FRC

Apetitul la risc și toleranța la risc sunt descrise în termenii unor afirmații atât la nivel global cât și pe fiecare categorie de risc. Aceste afirmații se aplică în toate situațiile și în special în cadrul poziționării din punct de vedere al riscului, actuale și planificate conform Strategiei FRC.

FRC utilizează propriile resurse financiare pentru a-și asumă riscuri și pentru a genera randamente optime în conformitate cu misiunea declarată. Astfel există o legătură strânsă între resursele financiare, riscul și randamentul FRC.

Pentru determinarea profilului de risc se vor utiliza 2 tipuri de metodologii: analiza cantitativa și calitativa, detaliate mai jos:

A. Metodologia de analiza cantitativa:

Apetitul la risc și pragul de toleranță a riscurilor la nivel global pentru FRC trebuie să fie încadrat în baza reglementarilor internaționale BASEL III de adevarare a capitalului - Adequacy Ratio (EBA guidelines for european banking system).

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Editia 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Apetitul la risc:

Apetitul la risc reprezintă nivelul de risc, exprimat pentru fiecare categorie de risc, până la care FRC este dispusă să-și asume riscuri, respectiv să îl accepte, în concordanță cu strategia și politicile de risc stabilite în contextul păstrării sub control a riscurilor în cadrul profilului de risc asumat pentru fiecare categorie de risc semnificativ în parte.

Prin prisma tuturor riscurilor semnificative asumate în acest cadru, apetitul la risc este exprimat ca și referință la un anumit procent din fondurile proprii, în contextul în care, capacitatea de absorbție a pierderilor posibile, ca urmare a manifestării factorilor de risc, este estimată a nu depăși, la nivel agregat, de 10.5% din capitalurile proprii.

Toleranța la risc:

Toleranța la risc reprezintă cantitatea de risc pe care FRC este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat și este transpusă în capacitatea FRC de a accepta sau a absorbi riscurile.

În accepțiunea FRC, păstrarea riscurilor în marja de toleranță stabilită constituie o siguranță în menținerea în nivelul de apetit de risc stabilit la nivel strategic și este stabilită conform reglementarilor Basel III la nivelul de 7 % din capitalurile proprii.

Indicatorul de adecvare a capitalului intern al FRC trebuie să depășească limite specifice în condiții normale de activitate și de asemenea în condiții de criză, după cum urmează:

	Indicatorul de adecvare a capitalului intern	Indicatorul de adecvare a capitalului intern in conditii de criza
Exprimarea tolerantei la risc	16%- 20%	>15%

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Editia 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Profilul de risc general al FRC, apetitul la risc și toleranța sunt reprezentate de intervale stabilite și se calculează ca o ponderare a punctajelor individuale aferente riscurilor individuale. Ponderea asociată fiecărui risc individual este egală cu contribuția fiecărui risc la cerința totală de capital.

PROFILUL GENERAL DE RISC	PUNCTAJ TOTAL TOLERANTA LA RISC in functie de necesarul de capital
Sezut	0.99
Sezut - Moderat	0.97
Moderat	0.95
Mediu	0.90
Mediu-Ridicat	0.87
Ridicat	0.85

FRC își definește profilul de risc ca fiind nivelul total al riscului asumat ca urmare a activității pe care o desfășoară. FRC trebuie de asemenea să definească semnificația absolută și relativă a diferențelor categorii de riscuri (riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional, riscul de lichiditate și riscul reputațional) și distribuția concentrării riscurilor pe categorii de risc individuale.

Profilul de risc va fi monitorizat continuu pentru fiecare tip de risc.

Pentru a-și evalua profilul de risc, FRC stabilește următoarele praguri și ponderi de agregare pentru apetitul la riscul de credit, risc operațional, reputațional, de lichiditate și de piață, intervale de încredere privind toleranță la risc precum și intervale de toleranță la risc în substructurile riscurilor identificate, în conformitate cu matricea riscurilor de mai jos:

Tipuri de risc	Pondere	Scazut	Scazut-moderat	Moderat	Mediu	Mediu-ridicat	Ridicat
		0.99	0.97	0.95	0.9	0.87	0.85
Risc credit	60%						
Rata creditelor neperformante	30%	<1%	1%-2,5%	2,5%-4%	4%-5,5%	5,5%-6,5%	>6,5%
Riscul de concentrare sectorial							
Riscul de creditare/ concentrare sectorial							
<i>Agricultura</i>		2%	5%	10%	15%	20%	24%
<i>Industrie</i>		5%	10%	15%	20%	25%	30%
<i>Constructii Imobiliare</i>		2%	8%	10%	15%	20%	23%
<i>Comert</i>		2%	10%	15%	20%	25%	27%
<i>Servicii si utilitati</i>		6%	8%	13%	16%	20%	22%
Risc de concentrare/tip IMM							
<i>Microintreprinderi</i>		2%	8%	10%	14%	18%	21%
<i>Intreprinderi mici</i>		10%	15%	20%	25%	30%	40%
<i>Intreprinderi mijlocii</i>		20%	25%	30%	35%	38%	43%
Risc valutar							
<i>Risc de expunere in valuta</i>		5%	8%	10%	15%	20%	25%
<i>Risc de expunere in lei</i>		10%	20%	30%	40%	50%	60%
Risc de concentrare destinatie credit							
<i>Investitii</i>		4%	11%	14%	34%	38%	46%
<i>Capital circulant</i>		2%	8%	15%	25%	31%	39%
TOTAL RISC CREDIT	100%						
Riscul de lichiditate(Lichiditatea efectiva/lichiditatea necesara)	5%	1.50	1.30-1.50	1-1.29	0,9-0,99	0,8-0,89	<0,80
TOTAL RISC LICHIDITATE	5%						
Riscul de piata	5%	>3,5%	3,5%-3,2%	3,2%-3%	3%-2,7%	2,7%-2,5%	<2,5%
Riscul operational/eveniment	20%	5,000	7,000	10,000	15,000	20,000	22,000
Risc reputational	10%	1	3	5	10	12	>12

100.0%

PROFIL RISC

0.9808

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Profilul aferent fiecărui risc este calculat că suma punctajelor acordate fiecărui indicator înmulțite cu ponderile lor.

FRC a evaluat Profilul de Risc din perspectiva celor 5 riscuri majore, pe baza datelor activitatea de contragarantare, conform descrierii din matricea de mai sus, astfel:

Indicator	Tipul de risc	Scor	Profil de risc	Pondere
CR	RISCUL DE CREDIT activitate contragarantare	0.585	Scazut-moderat	60%
LR	RISCUL DE LICHIDITATE	0.050	Scazut	5%
MR	RISCUL DE PIATA	0.050	Scazut	5%
OR	RISCUL OPERATIONAL	0.198	Scazut	20%
RPR	RISCUL REPUTATIONAL	0.099	Scazut	10%
Scor global de apetit la risc		=0.9808		100.00%

Pe baza informațiilor de mai sus Profilul de Risc General al FRC este unul „scazut-moderat”- corespunzând unui *Punctaj Total pentru apetitul la risc* de **0.9808** conform tabelului de mai sus.

Profilul de risc “scazut-moderat” a fost influențat în principal de soldul contragaranțiilor executate raportat la volumul total al contragaranțiilor acordate în contextul în care focusului în ultimii 4 ani a fost pe acordare de garantii în numele și în contul Statului în cadrul programelor guvernamentale pentru limitarea efectelor generate de pandemie și ulterior de criza din Ucraina.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

In baza principiilor de prudentialitate, FRC urmărește asigurarea unui profil de risc la un nivel maxim moderat, fapt transpus la nivelul reglementărilor interne privind managementul riscurilor în cadrul FRC.

✓ **Riscul de credit** reprezintă riscul înregistrării de pierderi ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor asumate prin contractul de credit de către IMM-ul (contrapartida) care a beneficiat de garanție din partea unui fond de garantare și de contragaranție din partea FRC. În cazul FRC *riscul de credit* reprezintă riscul asociat angajamentelor asumate prin contragaranțile emise, care, în momentul producerii lui, va genera obligația de plată a sumelor reprezentând valoarea angajamentelor de garantare/contragarantare în sold la momentul producerii acestora.

Pînă la momentul implementării sistemului score-board intern, dimensionarea pragurilor de toleranță la risc se vor calcula în baza matricei de risc pentru contragaranțile emise de FRC. În scopul unei analize statistice a portofoliului de garanții în nume Stat, toleranța la risc se poate calcula pe baza unui eșantion de garanții, prin intermediul instrumentului score-board, pentru ca la nivel de risc de contrapartida să se poată aduce îmbunătățiri privind prudentialitatea riscului de credit.

✓ Pentru **riscul operațional** pragurile de toleranță la risc se referă la valoarea prejudiciului adus FRC exprimat în LEI ca urmare a producerii unor evenimente de risc operațional;

✓ Pentru **riscul reputațional** pragurile de toleranță la risc se referă la numărul de evenimente de risc reputațional care generează pierderi;

✓ Pentru **riscul de piață** pragurile de toleranță la risc se referă la potențiale nerealizări de venituri că efect al diferenței nefavorabile între dobânda medie anuală reală a plasamentelor FRC și media anuală bugetată că urmare a unei gestionări inadecvate a plasamentelor;

✓ Pentru **riscul de lichiditate** pragurile de toleranță la risc se referă la gap-ul dintre lichiditatea efectivă și cea necesară și potențiale pierderi asociate unei gestiuni defectuoase a riscului de lichiditate.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

B. Metodologia de analiza calitativa

Strategia aplicabila in cadrul FRC privind managementului riscurilor este de **monitorizare permanentă a riscurilor**, caracterizata prin analiza probabilitatii de aparitie a riscurilor, coroborata cu proceduri de lucru adecvate care sa conduca la o politica a mentinerii unui profil de risc scazut spre mediu.

Managementul riscurilor prin sistemul de control intern managerial este un proces complex, care asigura un cadru functional eficient pentru identificarea, evaluarea, gestionarea (inclusiv tratarea) riscurilor la nivelul FRC, ce conduce la revizuirea periodică, monitorizarea și stabilirea de responsabilități intregii echipe implicate.

Profilul de Risc al FRC ofera o imagine de ansamblu cuprinzând evaluarea generală, documentată și prioritizată, a gamei de riscuri specifice cu care se confrunta Fondul.

Identificarea anuala a riscurilor cu impact semnificativ asupra activității FRC este realizată pe baza Registrului de riscuri elaborat in baza metodologiei de management al riscurilor conform OSG 600.

Evaluarea riscurilor presupune:

- 1) evaluarea probabilității de materializare a riscurilor;
- 2) evaluarea impactului asupra obiectivelor/activităților în cazul materializării riscurilor;
- 3) calculul expunerii la risc (combinație între probabilitate și impact).

Expunerea la risc este o combinație între probabilitate și impact, fiind un indicator bidimensional, de tip matriceal.

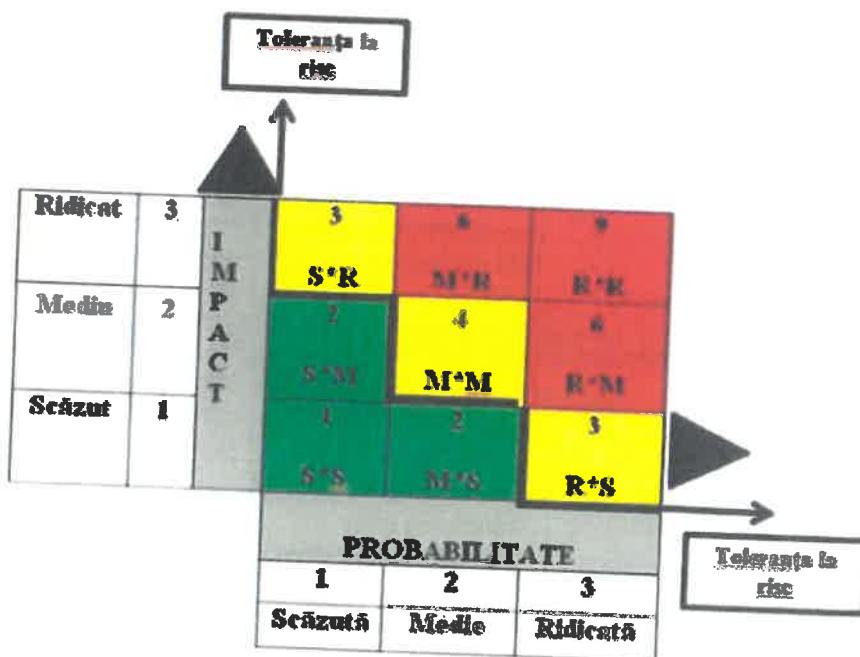
Din punct de vedere calitativ, **scalarea riscurilor presupune 3 clase de risc :**

-scazut, mediu si ridicat si variatii ale acestora in functie de impactul si probabilitatea aparitiei riscului.

Astfel rezulta 6 niveluri de toleranță :

- riscuri minore- nivel de tolerare 1-2;
- riscuri moderate- nivel de tolerare 3-4;
- riscuri majore- nivel de tolerare 6-9 .

In cadrul FRC toleranța la risc a fost determinată în raport cu expunerea la risc, iar Profilul de Risc a rezultat din regruparea riscurilor identificate, evaluate și ierarhizate în raport cu mărimea deviației expunerii de la toleranța de risc, utilizând o reprezentare grafică prin matricea probabilitate-impact, folosind Scala cu 3 trepte, astfel:

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem	Ediția 3 Revizia 0 2024
	POLITICA DE RISC A F.R.C.	
	Cod : PS -11	

CENTRALIZAREA SI CLASIFICAREA RISCURILOR conform scalei de expunere la risc - situatie realizata din Registrul Riscurilor la iunie 2024 se prezinta astfel:

Nr de riscuri	Categorii de riscuri	Prioritate	Termen	Masuri
"	Riscuri majore (nivel de tolerare 6-9)	Prioritate 1	Necesita concentrarea atentiei conducerii FRC pt adoptarea unor masuri urgente de prevenire sau /control adecvate	Elaborarea planului de masuri conform procedurilor interne, la data aparitiei riscului si monitorizarea permanenta a acestora de catre conducerea institutiei. Urmarirea si tratarea riscurilor de catre comisia SCIM, sefii de departamente/directii si fiecare angajat in parte.
"	Riscuri moderate (nivel de tolerare 3-4)	Prioritate 2	Pot fi monitorizate sau controlate , prin cresterea eficacitatii masurilor existente sau, dupa caz, prin adoptarea unor masuri suplimentare de prevenire/control.	Monitorizarea de catre responsabilii cu gestionarea riscurilor, Comisia SCIM si fiecare angajat in parte, a mentionerii acestora in categoria de risc moderat sau, dupa caz, prin adoptarea unor masuri suplimentare pentru diminuarea acestora.
"	Riscuri minore (nivel de tolerare 1-2)	Prioritate 3	Pot fi tolerate si considerante inerente activitatii structurilor FRC, fata de care nu este necesara adoptarea unor masuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente.	Se considera a fi incadrate in toleranta la risc si nu se impune adoptarea unor masuri suplimentare.
Σ n	TOTAL RISURI IDENTIFICATE			

Interpretarea matricei probabilitate -impact :

- A. Riscurile care se situează în zona de culoare rosie au expunerea la risc și deviația cea mai mare față de toleranță la risc și acestea reclamă, cu prioritate, inițierea unor măsuri de

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

control și monitorizare permanentă, cu termene clare de limitare a efectelor generate, raportate către conducerea FRC.

- B. Riscurile care se situează în zona de culoare galbenă au o expunere ce depășește limita de toleranță la risc, dar deviația de la aceasta este una moderată. Monitorizarea acestora se va derula constant de către responsabilității cu gestionarea riscurilor, Comisia SCIM și fiecare angajat în parte, în scopul menținerii acestora în categoria de risc moderat sau, după caz, prin adoptarea unor măsuri suplimentare pentru diminuarea acestora.
- C. Riscurile care se situează în zona de culoare verde sunt cele caracterizate de o expunere la risc aflată sub limita de toleranță la risc și în această zonă se află riscurile asumate de societate. Aceste riscuri de nivel scazut pot fi tolerate și considerante inerente activitatii structurilor FRC, fata de care nu este necesara adoptarea unor măsuri suplimentare, ci doar aplicarea celor existente.

Pe baza numărului de riscuri identificate, evaluate și clasificate în *Profilul de Risc*, se va calcula *Riscul Global al FRC* în cazul riscurilor operaționale (RGo) ca medie aritmetică ponderată a valorii expunerii riscurilor.

Valoarea Riscului Global va fi cuprinsă între valoarea 1 - reprezentată de expunerea minimă calculată ca produs între probabilitate și impact (1x1) și valoarea 9- valoarea maximă la nivelul societății, reprezentată de expunerea maximă calculată ca produs între probabilitate și impact (3x3).

În consecință: **RGo anual = $[\Sigma (nx1) + (nx2) + (nx3) + (nx4) + (nx6) + (nx9)] : x$** , unde

n = numărul de riscuri pe fiecare din cele 6 niveluri de toleranță

x= număr total de riscuri identificate.

Un nivel de risc global Rgo <3 (scazut-moderat) demonstrează faptul că:

- a) în cadrul societății este abordat un stil de management pro-activ, care presupune următoarele: conducerea societății anticipatează eventualele probleme apărute înaintea

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

materializării riscurilor, respectiv **acționează și are capacitate de previzionare**, excluzând conceptul "wait and see" — așteaptă și vezi ce se întâmplă; un astfel de stil nu va permite materializarea riscurilor inerente și va limita efectele directe și indirecte generate de riscuri.

- b) la nivelul societății este asigurat un **cadru organizațional eficient și eficace** în atingerea obiectivelor societății, respectiv: o Structură organizatorică și un Regulament de Organizare și Funcționare ale FRC adecvate, flexibile și îndreptate spre realizarea obiectivelor societății în condiții de economicitate, eficiență și eficacitate;
- c) **identificarea și ierarhizarea amenințărilor și a riscurilor**, care determină o prioritizare în alocarea resurselor societății în urma unor analize „cost - beneficiu” sau mai general — „efort depus - rezultat obținut”; - se fac eforturi convergente pentru atingerea obiectivelor asumate de către societate și pentru analizarea sistematică a riscurilor identificate.
- d) sunt asigurate premisele exercitării unui control intern managerial solid la nivelul societății, dependent de implementarea standardului referitor la managementul riscurilor, respectiv: managementul riscului este un mijloc important prin care se implementează la nivelul societății un sistem de control intern managerial eficient și eficace; există o legătură directă între planul de acțiune (asociat cu activitățile derulate pentru atingerea obiectivelor asumate de către societate) și planul de măsuri elaborat pentru gestionarea riscurilor.

✓ Din analiza calitativa a Profilului de Risc al FRC în cazul riscurilor operaționale se poate desprinde concluzia, fata de limita de toleranță la risc propusă, la nivelul FRC nu există riscuri "intolerabile" (nivel de toleranță 9), ceea ce reprezintă un aspect pozitiv pentru societate și demonstrează caracterul prudent și riguros de desfășurare a activităților în cadrul societății.

Pornind de la tipologia și specificul Fondului, profilul de risc se incadreaza într-un **nivel de toleranță maxima de nivel 3 (moderat)**.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

VI. Cadrul general de guvernanță a riscurilor

FRC își propune să adopte cele mai bune practici cu privire la guvernanță corporativă, luând în considerare toate normele relevante, precum și cerințele de reglementare, așa cum sunt ele stabilite de bunele practici europene privind supravegherea bancară, de Autoritatea Bancară Europeană, de Banca Națională a României, precum și toate deciziile oricărei alte autorități de reglementare și supraveghere competențe.

Cadrul general de guvernanță a riscurilor cuprinde o serie de elemente constitutive diferite. În mod special, Consiliul de Supraveghere al FRC a înființat un Comitet de Administrarea a Riscurilor (CAR) ce supraveghează toate funcțiile de administrare a riscurilor. În prezent, acest comitet este completat de funcția Risc din cadrul DJRS. Funcția Audit intern, completează cadrul de administrare a riscului, acționând că un nivel independent de verificare, concentrându-se asupra eficienței cadrului de administrare a riscurilor și a mediului de control.

Structura organizatorică a administrării riscului asigura existența unor responsabilități clare, segregarea eficientă a îndatoririlor și prevenirea conflictelor de interes la toate nivelurile, inclusiv la nivelul Consiliul de Supraveghere și Directoratului.

În cadrul FRC, activitățile de administrare a riscurilor se desfășoară în general la următoarele niveluri:

- a. Nivelul strategic – cuprinde funcții de administrare a riscurilor realizate de Consiliul de Supraveghere.
- b. Nivelul tactic – cuprinde funcțiile de management al riscurilor, realizate de Directorat și DJRS- prin responsabilități în activitatea de risc.
- c. Nivel operațional – Implică administrarea riscurilor chiar la nivelul la care acestea sunt, de fapt, generate. Activitățile relevante sunt efectuate de către personalul care angajează risurile în numele organizației. Managementul riscului la acest nivel este

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

implementat prin intermediul unor controale adecvate încorporate în procedurile operaționale relevante și procedurile stabilite de către Directorat.

VII. Managementul riscurilor semnificative ale FRC:

1. Riscul de credit

FRC dispune de norme, proceduri și procese care stabilesc un mediu corespunzător și controlat în mod adecvat pentru riscul de credit care include urmatoarele:

- a. proceduri de lucru bine documentate, precum și norme și procese sănătoase pentru asumarea riscului de credit;
- b. criterii bine definite, precum și politici și procese privind aprobarea noilor expunerি (inclusiv contrapartidele eligibile și condițiile ce trebuie îndeplinite de către acestea pentru a putea intra în relație cu FRC);
- c. politici și procese eficiente de monitorizare a contragaranțiilor/garantilor care să includă analiza capacitatei și disponibilității IMM-urilor/persoanelor fizice de a rambursa datoriile la scadență, monitorizarea documentației, clauzelor contractuale, posibile semnale de depreciere ale angajamentelor;

Odata cu implementarea unui sistem de score-board specific activitatii FRC se are în vedere ajustarea riscului de contrapartida în scopul limitării riscurilor de credit.

Însă pîna la implementarea acestui instrument de scorare, evaluarea riscului de credit se va baza pe urmatoarele considerente:

- a. indicatori financiari cuprinși în schemele de minimis și Procedura de analiză și acordare a contragaranțiilor precum și Procedura de analiză și acordare a garantilor care identifică gradul de eligibilitate a beneficiarilor contragaranțiilor și garantilor emise de FRC;
- b. profilul de risc curent al contrapartidei și garantile prezentate, precum și sensibilitatea garantilor la evoluțiile economice și cele ale pieței;

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

- c. performanța financiară sau rating-ul intern al debitorului cel puțin o dată pe an, dacă aceste informații se vor putea obține de la fondurile de garantare sau bancile finanțatoare;
- d. experiența în activitate a contrapartidei și sectorul economic în care aceasta își desfășoară activitatea, precum și poziția sa în cadrul acestui sector;
- e. apartenența la un grup de debitori care poate oferi informații despre expunerea pe grup și situația juridică și operațională a membrilor grupului la data analizei;
- f. analiza incidenței gradului de neperformanță la nivel sectorial, pe baza căruia se pot recomanda plafoane maximale de expunere;
- g. elaborarea lunată a matricei riscurilor aferentă activității de contragarantare care să furnizeze informații despre calitatea portofoliului din punctul de vedere al angajamentelor neperformante, al gradului de concentrare sectorială, la nivel de tip de IMM, valută și bănci finanțatoare în structura detaliată a riscurilor semnificative și în funcție de apetitul de risc al FRC stabilit prin profilul de risc, precum și elaborarea matricei riscurilor aferentă activității de garantare, atunci când este cazul, care să furnizeze informații pentru evenimentele de tip risc operațional atât la acordare precum și pe parcursul derulării contractelor.

Obiectivul administrării riscului de credit este imbunătățirea calității portofoliului de contragarantii prin menținerea expunerii la riscul de credit în limite acceptabile.

În faza de administrare a riscului de credit se urmărește diminuarea riscului de neplata, a riscului de concentrare și a riscului rezidual.

Cerințe de prudențialitate stabilite de FRC. Apetitul la risc/toleranța la risc aferente riscului de credit.

Valoarea expunerii maxime față de un singur debitor/ întreprindere unică la valoarea contabilă din activitatea de contragarantare este de 2.250.000 EUR, și respectiv de 187.500 EUR pentru IMM-urile care activează în producția primară de produse agricole. Fondul va îmbunătăți permanent aplicațiile în vederea constituuirii și monitorizării întreprinderii unice.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

În scopuri de prudențialitate, FRC va constitui și monitoriza în funcție de datele disponibile grupuri de debitori *in extenso* față de întreprinderea unică pentru a putea evalua calitatarea contrapartidei.

✓ Apetitul la risc privind riscul de credit per tranzacție.

Procentul maxim de contragarantare a garanției este de 80% per solicitare de contragarantare, însă FRC poate diminua procentul maxim de contragarantare în funcție de riscul de contrapartida.

Procente mai mari de contragarantare vor fi aplicate cu preponderență pentru finanțările privind consolidarea dezvoltării unor domenii de activitate prioritare, investiții și stimulării creșterii competitivității și inovării, fonduri structurale, cercetare dezvoltare și industrii creative.

2. Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate reprezintă probabilitatea că FRC să nu-și poată onora la timp și integral obligațiile de plată, așa cum rezultă din relațiile sale contractuale cu terții.

Prin natura sa, riscul de lichiditate este un risc sistemic, are un potențial ridicat de propagare asupra întregului sistem financiar bancar. În acest context, în încercarea de a limita posibilitatea apariției unor probleme de lichiditate, FRC evaluează permanent contextul macroeconomic și în special datele existente la nivelul sistemului bancar.

Apetitul la riscul de lichiditate este de maxim 5% din fondurile proprii în contextul unui profil de risc scăzut. **Toleranța la risc estimată valoric nu va depăși 1%** din fondurile proprii.

Băncile sunt obligate să asigure un echilibru între criteriile legate de profitabilitate, lichiditate și risc. Necesitatea de a avea lichiditate și de a asigura în același timp câștiguri sigure, obligă băncile să mențină o parte a fondurilor lor sub forma unor plasamente care indeplinesc condițiile referitoare la gradul de lichiditate și securitate dar și randament pozitiv de remunerare, cu impact pozitiv și, legat direct de profitabilitate.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

FRC trebuie să asigure un echilibru între criteriile legate de probabilitate, lichiditate și risc. Necesitatea de a avea lichiditate și de a avea în același timp câștiguri sigure, obligă FRC de a menține o parte a fondurilor disponibile sub formă de plasamente care îndeplinesc condițiile referitoare la gradul de lichiditate și securitate dar și randamente optime.

Urmărirea unor indicatori precum inflația și ratele de dobânda (prin rapoarte lunare către Directorat) reprezintă o preocupare permanentă, mai ales sub aspectul influenței acestora asupra elementelor de activ din bilanțul FRC.

Managementul lichidității este la orice moment și pentru orice orizont de timp o problemă de optimizare cu cel puțin două variabile, pozitiv corelate: risc și randament. Aceasta deoarece instrumentele/activele lichide au un randament mai scăzut iar în funcție de orizontul de timp pe care se face optimizarea, diferă atât instrumentele, mijloacele, cât și contextul operațional. Aceasta reprezintă încă un argument pentru care FRC va aborda distinct:

- a. managementul lichiditatii pe termen scurt, incluzând managementul lichiditatii *intraday*;
- b. managementul lichiditatii pe termen mediu si lung (lichiditate structurală).

Profilul de risc stabilit de FRC în domeniul riscului de lichiditate este scăzut în contextul profilului predominant excedentar ca lichiditate al FRC. Pentru a limita riscul de lichiditate, FRC utilizeaza un stoc de active de calitate, lichide compus din depozite la banchi precum și din titluri de stat, conform reglementarilor legislative in vigoare.

3. Riscul de piață

Riscul de piață include riscurile legate de rată dobânzii și riscul valutar la nivelul FRC.

Ca urmare, administrarea riscului de piață se bazează pe plasarea resurselor financiare ale FRC în condiții de prudențialitate, urmărindu-se obținerea celor mai bune randamente raportate la condițiile pieței financiare.

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Principii privind instrumentele de investire ale FRC.

- a) titluri de stat, titluri garantate de stat și titluri de valoare emise de Banca Națională a României;
- b) depozite overnight, depozite la termen, certificate de depozit și alte instrumente financiare ale instituțiilor de credit;
- c) obligațiuni și alte titluri de credit emise de instituții financiare internaționale, negociabile pe piața financiară din Romania;
- d) alte instrumente financiare aprobate de Consiliul de Supraveghere.

Valoarea totală a plasamentelor în depozite, certificate de depozit poate atinge maxim 80% din resursele financiare ale FRC.

Plasamentele în titluri și obligațiuni de stat se vor incadra între minim 20% și maxim 75% din valoarea fondurilor proprii ale FRC.

Valoarea totală a plasamentelor în obligațiuni (municipale și corporative) nu va depăși 10% din valoarea fondurilor proprii ale FRC.

Evoluția ratelor de dobândă și a titlurilor de stat în piața interbancară se va urmări permanent astfel încât să se poată lua cele mai bune decizii de plasare a resurselor Fondului.

Analiza și monitorizarea zilnică/lunară/trimestrială a plasamentelor se realizează în conformitate cu procedurile interne privind managementul activelor și pasivelor.

Pentru limitare și controlul riscului valutar se va avea în vedere stabilirea unor praguri de alertă în ceea ce privește procentul contragarantiilor denuminate în valută raportat la soldul contragarantiilor.

Apetitul la risc privind riscul de piață este de maxim 5% din fondurile proprii și toleranță la risc de 1% din fondurile proprii .

4. Riscul reputațional

Obiectivele administrației riscului reputațional sunt:

- a. dezvoltarea unui cadru de comunicare adecvat, destinat informării grupurilor țintă, reprezentate de IMM, instituțiile de credit, instituțiile financiare nebancare, autoritățile și

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Ediția 3 Revizia 0 2024
---	---	--

instituțiile publice, comunitatea de afaceri, mass media etc., astfel încât să crească gradul de conștientizare cu privire la existența și procedurile de derulare a schemelor de contragarantare ca și a întregului mecanism de acces la finanțare al IMM pe axa bănci (instituții de finanțare) – fonduri de garantare - FRC;

- b. fluidizarea fluxurilor informaționale între instituțiile implicate în procesul garantării și contragarantării pentru asigurarea premiselor de informare transparentă a potențialilor beneficiari de credite garantate în condiții de contragarantare;
- c. evitarea prejudicierii, directe sau indirecte, a Fondului;
- d. evitarea dezvăluirii de informații confidențiale;
- e. evitarea utilizării informațiilor de către personalul Fondului pentru obținerea unor beneficii personale;
- f. definirea unor metode de evaluare a reputației Fondului;
- g. evitarea asocierii FRC cu persoane fizice sau juridice ce au o conduită reputațională indoielnica generată de condamnării, fraude, cazuistica penală pe aspecte economice, etc.

Apetitul la risc privind riscul reputațional este de maxim 10% din fondurile proprii și toleranta la risc de 2% din fondurile proprii.

5. Riscul operațional

- a. Având în vedere gradul de complexitate a activității FRC, odată cu dobândirea statutului de instituție de garantare în numele și contul statului FRC, volumul de operațiuni care pot genera riscuri operaționale, structura de personal, nivelul de informatizare, complexitatea procedurilor de monitorizare și control și celelalte aspecte intrinseci legate de politica de risc a FRC, se consideră că *profilul de risc* aferent riscului operațional acceptat de către FRC este unul scăzut-moderat.
- b. **Apetitul la risc total aferent riscului operațional asumat de instituție este în limita a 20% din fondurile proprii.**
- c. **Toleranța la risc pentru riscul operațional asumat de FRC pentru un profil de risc scăzut reprezentând 4% din fondurile proprii.**

Fondul Român de Contragarantare S.A.	Procedură de sistem POLITICA DE RISC A F.R.C. Cod : PS -11	Editia 3 Revizia 0 2024
---	---	--

Pragul de la care riscul operațional per eveniment este considerat a fi *semnificativ* este reprezentat de valoarea a 22.000 RON. Acest prag trebuie monitorizat de către departamentul însărcinat cu evaluarea riscurilor, iar în cazul încălcării pragului, trebuie informat Directoratul. Evenimentele de risc operațional cu impact finanțier mai mare de 100.000 lei trebuie raportate și către Consiliul de Supraveghere și Comitetul de Administrare a Riscurilor.

VIII. Dispoziții finale

Direcția Juridica, Risc și alte activități suport- prin responsabilul în administrarea riscurilor- asigura asistență și consultanță cu privire la implementarea principiilor prezentate în această Politică. Pe baza nevoilor care pot apărea, este posibilă revizuirea prezentei Politici.

**PRESEDINTE DIRECTORAT
FARMACHE STERE CONSTANTIN**

VII FORMULAR ANALIZĂ PROCEDURA

Prezenta procedura a fost avizata conform Formularului de analiza procedura:

Nr. crt.	Compartiment	Conducător compartiment	Înlocuitor conducător compart.	Aviz favorabil		Aviz nefavorabil		
				Semnătura	data	Semnătura	data	Observații
1	Directia Juridica, Risc si alte activitati suport- DJRS- Director Direcție	Florian Vintilescu			09.12 2024			
2	DJRS- Responsabil CFG	Puran Cristina			09.12 2024			
3	DJRS-responsabil cu activitatea economica	Adina Toma			05.12 2024			
4	Departament Garantare si Contragarantare -Şef Departament	Costea Ciprian			03.12 2024			
5	DJRS – responsabil IT	Laurențiu Mutu			09.12 2024			
6	DJRS – coordonator risc	Irina Constantin			03 12 2024			
7	DJRS-responsabil guvernanta si relatii publice	Camelia Savoiu			09.12 2024			
8	DJRS- responsabil conformitate	Cosmin Crecea			05. 12 2024			

